

V Bruseli 22. 1. 2014
COM(2014) 25 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU**

Vízia pre vnútorný trh s priemyselnými výrobkami

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2014) 23 final}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU

Vízia pre vnútorný trh s priemyselnými výrobkami

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

V roku 2012 Únia oslávila 20. výročie jednotného trhu, ktorý zabezpečuje voľný pohyb tovaru, služieb, osôb a kapitálu v rámci Európskej únie (EÚ). Cieľom tohto oznámenia je formulovať niekoľko odporúčaní týkajúcich sa právnych predpisov na vnútornom trhu s priemyselnými výrobkami a stanoviť širšiu víziu na najbližšie desaťročie. Oznámenie sa predloží Európskej rade v súlade s požiadavkou vyslovenou na jej schôdzi dňa 14. a 15. marca 2013.

Posilnenie účinnosti vnútorného trhu s priemyselnými výrobkami bolo označené ako jedna z priorít v rámci aktualizácie integrovanej priemyselnej politiky z októbra 2012¹. V tejto aktualizácii sa navrhla reindustrializácia EÚ na základe stratégie štyroch pilierov, z ktorých jedným je zlepšenie prístupu na trhy.

Preto Európska komisia vykonala hodnotenie súboru právnych predpisov EÚ v oblasti priemyselných výrobkov s cieľom posúdiť celkovú súdržnosť a „vhodnosť“ regulačného rámca a vypracovať základňu dôkazov o kumulatívnych regulačných účinkoch z pohľadu priemyslu. Komisia súčasne zorganizovala verejné konzultácie so zainteresovanými stranami. Toto oznámenie vychádza z výsledkov hodnotenia a verejných konzultácií a poskytuje analýzu regulačného prostredia vnútorného trhu s priemyselnými výrobkami. V sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie sú k dispozícii podrobné výsledky hodnotenia, verejných konzultácií a niekoľko prípadových štúdií.

Vnútorný trh s výrobkami stojí na čele hospodárskej integrácie EÚ. Regulačným prekážkam v rámci Únie sa predchádza pomocou smernice 98/34/ES², alebo sa odstraňujú prostredníctvom zásady vzájomného uznávania, prípadne prostredníctvom harmonizačných právnych predpisov Únie. Cieľ týchto právnych predpisov je dvojaký, po prvé, zabezpečiť, aby výrobky umiestňované na európsky trh zaručovali vysoké úrovne ochrany zdravia, bezpečnosti a životného prostredia a po druhé, zabezpečiť voľný pohyb výrobkov nahradením vnútroštátnych pravidiel jednotným harmonizovaným súborom podmienok umiestňovania výrobkov na vnútorný trh, aby mohli byť vo voľnom obehu.

Toto oznámenie je zamerané na priemyselné výrobky, t. j. na nepotravinové výrobky vyrobené priemyselným procesom³. Vzťahuje sa na širokú škálu výrobkov, ako sú

¹ COM (2012) 582 final „Silnejší európsky priemysel v prospech rastu a oživenia hospodárstva – Aktualizácia oznámenia o priemyselnej politike“.

² V smernici 98/34/ES sa stanovuje postup, ktorým sa členskými štátmi ukladá povinnosť oznámiť Komisii a sebe navzájom všetky návrhy technických predpisov týkajúcich sa výrobkov a čoskoro aj služieb informačnej spoločnosti ešte pred ich prijatím v rámci vnútroštátneho práva.

³ Pojem „priemyselné výrobky“ by sa nemal vnímať v protiklade k „spotrebiteľským výrobkom“. Kým prvá definícia vychádza z výrobného procesu, druhá je založená na konečnom použití. Mnohé priemyselné výrobky sú preto aj spotrebiteľskými výrobkami, aj keď nie všetky (niektoré sú určené len na profesionálne použitie).

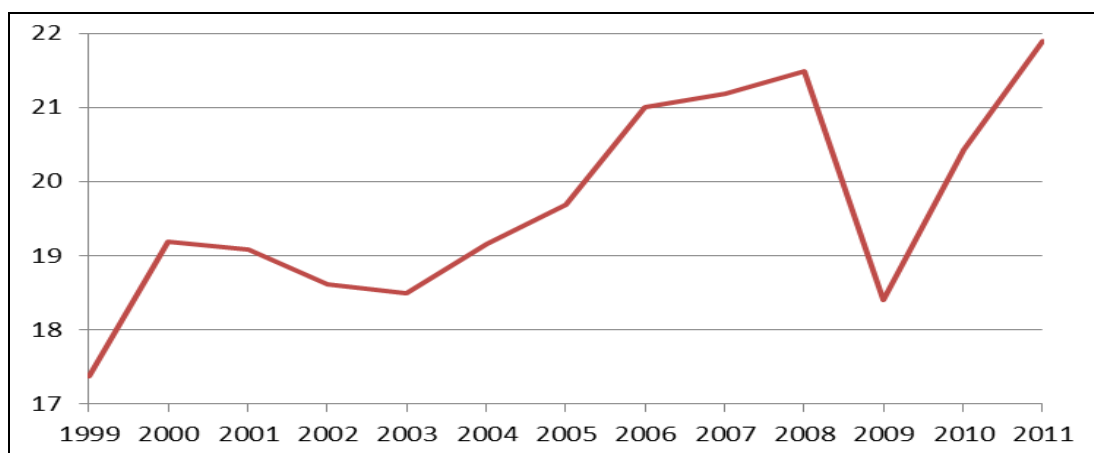
rôzne druhy strojov, rádiových zariadení, elektrických a elektronických zariadení, hračiek a mnoho ďalších výrobkov. Súbor právnych predpisov EÚ pre priemyselné výrobky sa postupne rozšíril a v súčasnosti ho tvorí viac ako 30 smerníc a nariadení⁴; niektoré smernice a nariadenia sa vzťahujú na konkrétne priemyselné výrobky (napríklad tlakové zariadenia, plynové spotrebiče) a iné sa zasa uplatňujú horizontálne na mnohé odlišné skupiny výrobkov, napríklad nariadenie REACH (chemické látky) a smernica o ekodizajne.

Právne predpisy Únie, ktoré boli nedávno predmetom rozsiahlej revízie, najmä právne predpisy o zdravotníckych pomôckach, kozmetických výrobkoch, stavebných výrobkoch a bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov a dohľade nad trhom, nie sú predmetom tohto oznámenia. Do rozsahu analýzy nepatria ani chemické produkty a motorové vozidlá, pretože právne predpisy Únie v týchto sektoroch sa nedávno hodnotili, alebo sa podrobili kontrole regulačnej vhodnosti. Nakoniec, ani lieky nie sú súčasťou analýzy, pre ich veľmi špecifický charakter.

2. AKÉ VÝHODY PRINÁŠA VNÚTORNÝ TRH S PRIEMYSELNÝMI VÝROBKAMI?

Odkedy sa jednotný trh stal v roku 1993 realitou, podiel obchodu s tovarom v rámci EÚ na HDP sa zvýšil zhruba o 5 percentuálnych bodov. Obchod v rámci EÚ v roku 1999 predstavoval zhruba 17 % HDP EÚ a v roku 2011 takmer 22 %. Obchod v rámci EÚ naďalej predstavuje veľmi vysoký podiel HDP vo väčšine členských štátov.

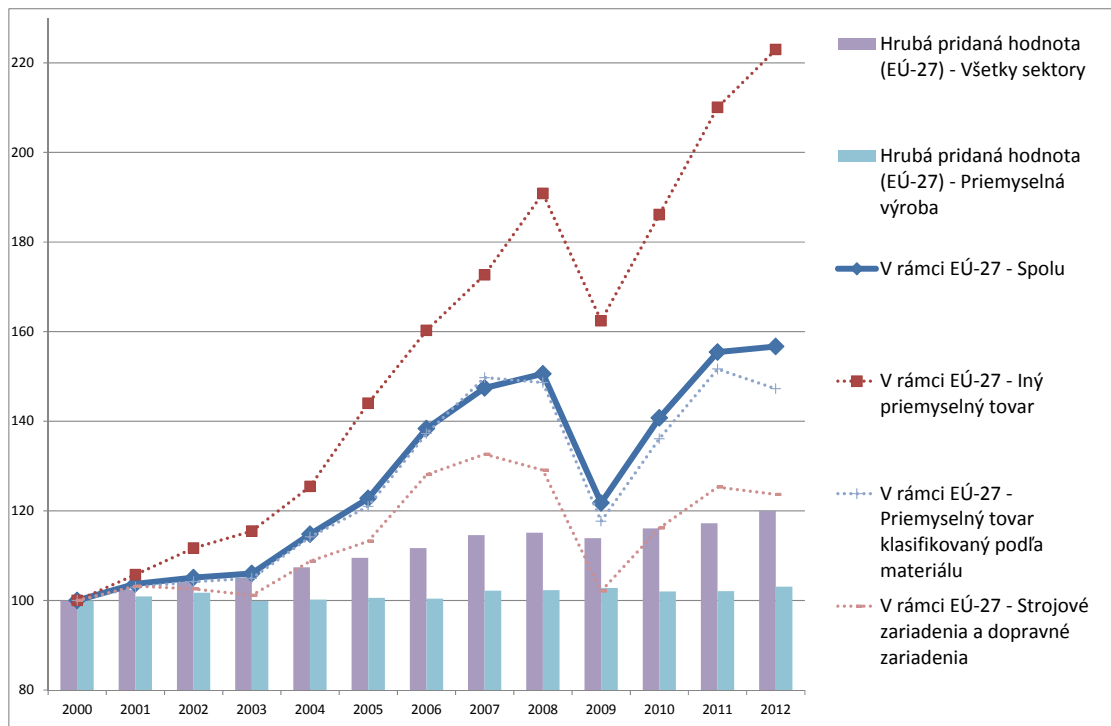
Obrázok 1 – Vývoj obchodu s tovarom v rámci EÚ ako podielu HDP EÚ, 1999 – 2011 (priemerný vývoz a dovoz) – Zdroj: Eurostat

Vývoj obchodu v rámci EÚ s tromi širokými kategóriami priemyselných výrobkov podľa štandardnej medzinárodnej klasifikácie obchodu – SITC (Stroje a dopravné zariadenia, priemyselné výrobky klasifikované podľa materiálu a iné priemyselné výrobky) prekročil mieru rastu celkovej pridanej hodnoty priemyselnej výroby EÚ medzi rokmi 2000 a 2012 (pozri tabuľku uvedenú ďalej).

Obrázok 2 – Vývoj obchodu v rámci EÚ (vývoz, 2000 = 100) vo vybraných výrobných sektoroch vo vzťahu k hrubej pridanej hodnote výroby – Zdroj: Eurostat

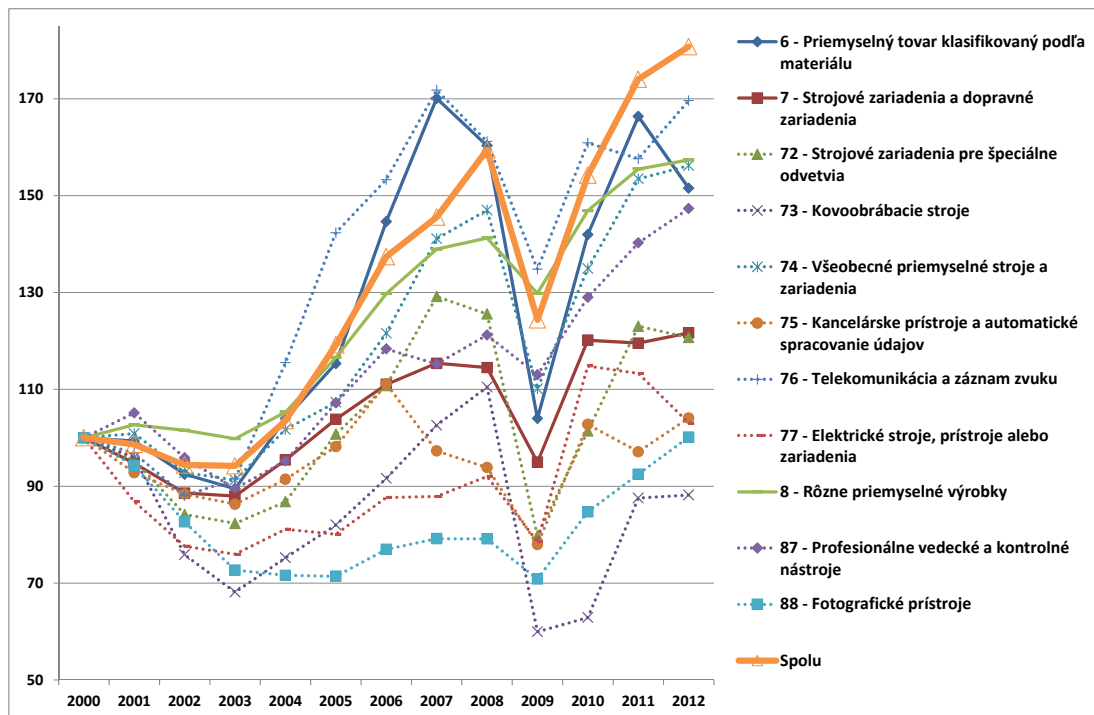
⁴ Orientačný zoznam harmonizačných aktov Únie je dostupný na adrese: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/internal-market-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm#h2-2

Aj keď medzi sektormi, na ktoré sa vzťahujú harmonizačné právne predpisy Únie týkajúce sa priemyselných výrobkov, sú významné rozdiely, vo väčšine z nich sa zaznamenalo zvýšenie úrovne obchodu v rámci EÚ, najmä v rokoch 2003 až 2008. Aj keď tri sektory od roku 1999 vykázali pokles úrovne obchodu v rámci EÚ (t. j. sektor kancelárskych strojov a automatického spracovania údajov, sektor strojov a zariadení na opracovanie kovov a sektor fotografických prístrojov), väčšinu tohto poklesu pravdepodobne možno pripísať nástupu hospodárskej a finančnej krízy v roku 2008, ale aj inej dynamike, spojenej napríklad s objavením sa inteligentných telefónov a tabletov na trhu.

Obrázok 3 – Vývoj obchodu v rámci EÚ vo vybraných výrobných sektoroch (hodnota dovozu; 1999 = 100) – Zdroj: Eurostat

Zdroj: Eurostat

Lepší prístup na vnútorný trh a na svetové trhy viedol k väčším úsporám z rozsahu a k väčšiemu priestoru, čím sa posilnila konkurencieschopnosť a nákladová efektívnosť na úrovni firiem, prostredníctvom konvergenencie regulácie a výrobkov na európskej úrovni a, v určitom rozsahu, aj celosvetovo. Pred vytvorením jednotného trhu každý členský štát EÚ ukladal v súvislosti s obchodnou činnosťou povinnosti v záujme bezpečnosti, zdravia a ochrany spotrebiteľa. To znamenalo, že existovali značné regulačné prekážky obchodu s výrobkami pre rozdielne pravidlá a požiadavky, v dôsledku ktorých podniky museli ku každému členskému štátu EÚ pristupovať ako k samostatnému trhu a ponúkať rozdielne výrobky.

Podnikanie na cezhraničnom základe v tomto prevádzkovom prostredí spôsobovalo podnikom značné náklady na dodržiavanie právnych predpisov. Prijatím postupných vertikálnych a horizontálnych harmonizačných právnych predpisov Únie sa tak priamo riešili potreby európskeho priemyslu.

V niektorých prípadoch neboli pred prijatím právnych predpisov EÚ zavedené žiadne vnútroštátne pravidlá, ktorými sa riešia regulačné medzery, čím sa podnikom umožnilo vyvinúť si väčší trh s ich výrobkami a zároveň zabezpečiť vysoké úrovne bezpečnosti a ochrany výrobkov. Napríklad, do prijatia smernice o strojových zariadeniach⁵ v roku 1989, mnohé vnútroštátne právne rámce primerane neregulovali bezpečnosť a používanie elektrických a mechanických strojových zariadení napriek vysokej úrovni rizika pre obsluhu takýchto strojových zariadení. V týchto sektoroch právne predpisy EÚ vo veľkej miere predbehli vývoj vnútroštátnych právnych predpisov, a tak sa predišlo vzniku rozdielnych vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré by inak viedli k fragmentácii trhu, prekážkam voľného pohybu výrobkov a väčšej administratívnej záťaži pri dodržiavaní právnych predpisov.

Aproximácia právnych predpisov v oblasti výrobkov prostredníctvom právnych predpisov vnútorného trhu bola významná pre podporu priemyselnej konkurencieschopnosti, pretože konvergencia právnych predpisov na úrovni EÚ, podporená dobrovoľnými technickými normami, podporila prístup na nové trhy v

⁵ Ú. v. EÚ L 157/24 z 9.6.2006.

rámci vnútorného trhu a viedla k spravodlivejšej hospodárskej súťaži a rovnakým podmienkam pre všetky hospodárske subjekty. Harmonizačné právne predpisy Únie posilňujú konkurencieschopnosť aj inými spôsobmi, napríklad prostredníctvom účinkov na globálnu konvergenciu regulácie a výrobkov, rozšíreným prijímaním inovácie a výsledkov výskumu a technického rozvoja (na základe technologicky neutrálneho prístupu), podporou priemyselnej konsolidácie vedúcou k ešte väčším úsporám z rozsahu a k výrobným podnikom, ktoré dokážu pôsobiť na celom vnútornom trhu aj za jeho hranicami.

3. VÝVOJ PRÁVNÝCH PREDPISOV ÚNIE V OBLASTI PRIEMYSELNÝCH VÝROBKOV

3.1. Európska únia reguluje iba základné prvky...

Od roku 1985 Únia uplatňuje jedinečný mechanizmus harmonizovaných právnych predpisov v oblasti výrobkov: Zákonodarca Únie stanovuje „základné požiadavky“ z hľadiska bezpečnosti, zdravia a iných verejných záujmov, ktoré musia podniky splniť pri umiestňovaní výrobkov na trh Únie. Základná zásada je taká, že podniky musia dokázať, že splnili základné požiadavky stanovené v harmonizačných právnych predpisoch Únie podľa možnosti pomocou harmonizovaných noriem vypracovaných európskymi normalizačnými organizáciami. Výrobky sa potom môžu predávať kdekoľvek na vnútornom trhu.

Vďaka takzvanému „novému prístupu“ k regulácii výrobkov sa značne znížila divergencia vnútroštátnych technických predpisov o výrobkoch a vytvoril sa bezhraničný jednotný trh s harmonizovanými priemyselnými výrobkami. Vďaka tomuto prístupu sa znížili prekážky prístupu priemyselných podnikov na trh a podnikom sa uľahčilo fungovanie na celoeurópskych trhoch. Vnútorný trh s priemyselnými výrobkami priniesol výhody v oblasti hospodárstva a zamestnanosti, keďže prispel k zvýšeniu obchodu v Európskej únii. Ako taký sa všeobecne považuje za jeden z najväčších úspechov Európskej únie.

3.2. ...pre ľudí, podniky a členské štáty a spolu s nimi...

Európske pravidlá týkajúce sa priemyselných výrobkov sa spoliehajú na neoceniteľné vstupy viacerých významných skupín aktérov:

- **Od výrobcov a iných podnikov** v dodávateľskom reťazci sa očakáva vykonanie potrebných krokov na zabezpečenie súladu ich výrobkov s právnymi požiadavkami. Výrobcovia musia dodržiavať rôzne postupy posudzovania zhody a zároveň – najmä prostredníctvom priemyselných združení – sa môžu podieľať na vývoji technických noriem a monitorovať vykonávanie právnych predpisov. **Aj ďalšie relevantné zainteresované strany** – napríklad spotrebiteľské, environmentálne skupiny a odborové organizácie – sa veľmi aktívne zúčastňujú na tomto procese.
- Za viaceré mechanizmy a štruktúry, o ktoré sa opiera vykonávanie harmonizačných právnych predpisov Únie, zodpovedajú **členské štáty**. Členské štáty sú zodpovedné za vypracovanie vnútroštátnych vykonávacích predpisov a určenie príslušných orgánov posudzovania zhody, takzvaných „notifikovaných orgánov“, ako aj za zisťovanie potreby akreditačných mechanizmov a monitorovanie fungovania notifikovaných orgánov. Členské štáty takisto podporujú a usmerňujú podniky v zabezpečovaní účinného vykonávania, dohľadu nad trhom a presadzovania práva.

- **Komisia** má na úrovni EÚ dôležitú všeobecnú úlohu spočívajúcu v monitorovaní a hodnotení vykonávania harmonizačných právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov, posudzovaní rozsahu možných regulačných zmien a sledovaní prípadného porušovania práva EÚ. Komisia musí takisto požadovať, aby normalizačné orgány EÚ vypracúvali technické normy na podporu právnych predpisov v súlade s prioritami identifikovanými v ročnom pracovnom programe Únie v oblasti štandardizácie⁶. Následné európske rámcové programy pre výskum prispievajú k vývoju noriem pre technológie a výroby, ktoré budú pokračovať aj v programe Horizont 2020.

3.3. ...no necúvne pred zásadnými reformami, ak sú potrebné

V právnych predpisoch Únie v oblasti priemyselných výrobkov sa stanovujú hlavné požiadavky uložené podnikom. Príkladom takýchto požiadaviek je označenie CE, ktoré vyjadruje, že výrobok je v súlade s právnymi predpismi EÚ, a povinné kroky, ktoré sa musia vykonať, skôr ako sa výrobok môže označiť označením CE, napríklad vydanie vyhlásenia o zhode.

Napriek tomu, že administratívne požiadavky pre podniky sú jasné (označenie CE, vyhlásenie o zhode, vlastná certifikácia alebo posúdenie zhody treťou stranou v závislosti od druhu smernice alebo nariadenia a úrovne bezpečnosti alebo iného súvisiaceho rizika), v praxi sa objavili anomálie a rozdiely medzi právnymi textami EÚ. Je to čiastočne v dôsledku skutočnosti, že sa zvýšil celkový objem právnych predpisov a že jednotlivé právne predpisy sa vyvíjali nezávisle. Napríklad, požiadavky na vyhlásenia o zhode sa v jednotlivých smerniciach líšili, a to jednak vo vzťahu k informáciám, ktoré sa museli poskytovať, ale aj v súvislosti s tým, či sa vyhlásenia o zhode museli umiestňovať spoločne s výrobkom, alebo či stačilo, ak sa uviedli iba v sprievodnej príručke.

Preto existovala naliehavá potreba normalizácie a zabezpečenia väčšej konzistentnosti požiadaviek pre podniky a vnútroštátne orgány. Od roku 2009 sa uskutočnili veľké reformy právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov s cieľom odstrániť zbytočné rozpory medzi jednotlivými harmonizačnými právnymi predpismi Únie a pomôcť minimalizovať záťaž, ktorú spôsobujú podnikom:

- Počas obdobia rokov 2009 až 2013 bolo predložených a/alebo prijatých viac ako **pätnásť rôznych návrhov na revíziu smerníc** o širokej škále priemyselných výrobkov od hračiek, po lanovkové zariadenia⁷. Väčšina týchto nových smerníc a nariadení sa bude musieť transponovať alebo uplatniť najneskôr do roku 2015.
- **Nariadenie o stavebných výrobkoch**⁸ bolo prijaté v roku 2011 a začalo sa uplatňovať v roku 2013.
- **Nariadenie o normalizácii**⁹ bolo prijaté v roku 2012 a uplatňovať sa začalo v roku 2013.

⁶ COM(2013) 561 final.

⁷ Smernica 2013/29/EÚ o pyrotechnických výrobkoch už bola prijatá a zákonodarcia už takisto dosiahol dohodu o smernici o rekreačných plavidlách. Návrhy týkajúce sa rádiových zariadení, elektromagnetickej kompatibility, nízkonapäťových výrobkov, výťahov, zariadení používaných vo výbušnej atmosfére (ATEX), výbušnín na civilné použitie, meracích prístrojov, neautomatických meracích prístrojov, jednoduchých tlakových nádob, tlakových zariadení, osobných ochranných prostriedkov, lanoviek a plynových spotrebičov sa stále prerokávajú.

⁸ Ú. v. EÚ L 88/5 zo 4.4.2011.

- Okrem toho boli predložené dva horizontálne legislatívne návrhy **nariadení o dohľade nad trhom a bezpečnosti spotrebiteľských výrobkov** a očakáva sa, že Európsky parlament a Rada ich prijmú v roku 2014.
- Predbežná analýza naznačuje, že zainteresované strany sa zdajú spokojné so súčasnými pravidlami Únie pre **stroje** a **hračky**. Komisia však v roku 2015 začne hodnotenie smernice o strojných zariadeniach a na základe vstupov členských štátov a všetkých zainteresovaných strán z roku 2014 preskúma, či by sa nemala zvýšiť účinnosť pravidiel bezpečnosti hračiek.
- Zásada **vzájomného uznávania** je jedným z pilierov vnútorného trhu a v oblasti priemyselných výrobkov je organizovaná v rámci „nariadenia o vzájomnom uznávaní“¹⁰. V súlade so závermi Rady z decembra 2013¹¹ Komisia začne hodnotenie fungovania zásady vzájomného uznávania a výsledky oznámi Rade v roku 2015.

4. PRESKÚMANIE PRÁVNÝCH PREDPISOV ÚNIE V OBLASTI PRIEMYSELNÝCH VÝROBKOV

V rámci dôkladného a nezávislého posúdenia každodenného fungovania právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov sa preskúmal ich vplyv na podniky, vnútroštátne správne orgány a iné zainteresované strany. Z celkových záverov vyplýva, že právne predpisy týkajúce sa vnútorného trhu sa vzťahujú na splnenie cieľov EÚ týkajúcich sa opatrení technickej harmonizácie s vysokou úrovňou ochrany zdravia, bezpečnosti a spotrebiteľov a na životné prostredie. Legislatívny rámec vnútorného trhu sa vyznačuje aj schopnosťou prispôbiť sa zmenám.

V rámci posúdenia a verejných konzultácií sa však identifikoval rad problémov alebo bodov, ktoré treba zlepšiť, čo viedlo k niekoľkým odporúčaniam. Toto sú odporúčania, v ktorých sa spájajú stanoviská zainteresovaných strán s nezávislým hodnotením právnych predpisov:

4.1. Zlepšenie architektúry harmonizačných právnych predpisov Únie

1. **Skôr nariadenia ako smernice** by mali byť uprednostňovaným nástrojom na vykonávanie harmonizačných právnych predpisov Únie. Odstránili by sa tým rozdiely v načasovaní nadobudnutia účinnosti vnútroštátnych právnych predpisov v jednotlivých členských štátoch Únie a znížilo by sa riziko rozdielnej transpozície, výkladu a uplatňovania. Uskutočiteľnosť tohto prístupu by sa však mala potvrdzovať na základe posúdenia jednotlivých prípadov, v ktorom sa zohľadnia ciele lepšej právnej regulácie, ako aj zásada subsidiarity. Po pozitívnej analýze Komisia napríklad navrhla nariadenie v oblasti rádiového zariadenia¹².
2. Malo by sa vykonávať pravidelné preskúmanie harmonizačných právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov, aby sa zabezpečila

⁹ Ú. v. EÚ L 316/12 zo 14.11.2012.

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 764/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa ustanovujú postupy týkajúce sa uplatňovania určitých vnútroštátnych technických pravidiel na výrobky, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi uvedené na trh v inom členskom štáte, a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 3052/95/ES.

¹¹ Závery Rady o politike jednotného trhu (16443/13).

¹² COM(2012) 584 final.

konzistentnosť regulačného rámca a aby sa predišlo vzniku významnejších medzier, rozporov, regulačnej záťaže, ktorá by sa dala znížiť, alebo duplicitie, buď v samotných právnych predpisoch, alebo medzi jednotlivými harmonizačnými právnymi predpismi Únie v oblasti priemyselných výrobkov. Takéto preskúmanie by sa malo uskutočňovať pravidelne, aby sa zabezpečilo, že právne predpisy budú stále aktuálne, že budú dostatočne dosahovať vlastné ciele a že sa v nich bude odzrkadľovať vývoj v danom odvetví a inovácie výrobkov.

3. Malo by sa zväziť **horizontálne nariadenie na základe rozhodnutia 768/2008/ES**, v ktorom sa stanovujú spoločné definície a ďalšie spoločné prvky, ktoré sa uplatňujú vo všetkých harmonizačných právnych predpisoch Únie. Takýmto nariadením by sa do harmonizačných právnych predpisov Únie vniesla dodatočnú súdržnosť.
4. Mala by sa vykonávať **pravidelná aktualizácia nezáväzných usmernení týkajúcich sa dodržiavania harmonizačných právnych predpisov Únie**, ako je „Modrá príručka vykonávania pravidiel EÚ týkajúcich sa výrobkov“¹³. Ak je to možné, usmernenie by malo poskytovať vysvetlenie odôvodnenia konkrétnych požiadaviek alebo noriem.
5. Vo viacerých oblastiach v rámci profesionálnych výrobkov sa v právnych predpisoch uplatniteľných na **fázu používania (napríklad na inštaláciu a údržbu)** stanovených na národnej úrovni ukladajú dodatočné prekážky, ktoré znižujú výhody harmonizovaných právnych predpisov. Aj keď tieto aspekty nepatria do rozsahu samotných harmonizačných právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov, s cieľom minimalizovať prípadné prekážky v možnom rozsahu by sa tieto aspekty mali zohľadniť vo vývoji a v ustanoveniach týchto právnych predpisov .

4.2. Posilnenie účinnosti regulačného rámca

6. Komisia by mala ďalej zväziť spôsoby posilnenia účasti MSP a zainteresovaných strán občianskej spoločnosti (napríklad spotrebiteľských organizácií a združení profesionálnych používateľov) pri príprave iniciatív legislatívnych opatrení EÚ a procesov normalizácie. Jednou z možností by bolo zabezpečiť, aby priemyselné združenia zamerané na MSP mali lepšie zastúpenie v pracovných skupinách pre konkrétne harmonizačné právne predpisy Únie v oblasti priemyselných výrobkov a ak je to možné, aj s poskytnutím podpory na krytie nákladov na ich účasť.
7. Národné organizácie pre normalizáciu by sa mali vyzvať, aby na svojich webových lokalitách zadarmo sprístupnili zhrnutie harmonizovaných noriem. Výrobcovia, najmä MSP, nemusia vždy vopred presne vedieť, ktoré normy vyžadujú. Ak by sa zabezpečila voľná dostupnosť zhrnutia noriem, znížil by sa čas a náklady vynaložené na nákup nevhodných noriem.
8. Mal by sa zabezpečiť rýchlejší prechod na „dohľad nad elektronickými trhmi“, v rámci ktorého hospodárske subjekty podľa možnosti sprístupňujú informácie o súlade online. Citlivejšia technická dokumentácia a údaje vyžiadané orgánmi dohľadu nad trhom by sa mohli prenášať elektronicky pomocou bezpečného prenosu údajov. Takto by sa podporili efektívnejšie spôsoby zabezpečenia

¹³

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/documents/internal-market-for-products/new-legislative-framework/index_en.htm#h2-3

transparentnosti a obojsmerného poskytovania informácií o súlade, ako aj údajov medzi orgánmi dohľadu nad trhom a podnikmi.

9. Aby sa uľahčil prechod do budúcnosti dohľadu nad trhom bez dokladov v papierovej forme, orgány dohľadu nad trhom (a prípadne aj colné orgány) by mali byť vybavené skenovacím alebo čítacím zariadením inteligentných telefónov, pomocou ktorého by sa pripojili na sekciu dodržiavania právnych predpisov webovej lokality hospodárskych subjektov, alebo na špeciálnu samostatnú webovú lokalitu. Vyžaduje si to identifikáciu zdrojov a spoločné investície odvetvia a orgánov dohľadu nad trhom.
10. Podniky by mali mať k dispozícii väčšiu flexibilitu plnenia požiadaviek výsledovateľnosti, aby sa podporilo častejšie využívanie elektronického označovania. Pomohlo by to zmierniť najväčšie obavy podnikov v súvislosti s aktuálnymi požiadavkami výsledovateľnosti výrobkov a balenia, pokiaľ ide o uvedenie úplných informácií o adresátovi. Tieto požiadavky sa považujú za nepotrebné a mnohí si myslia, že odpútavajú pozornosť od estetiky a priemyselného dizajnu výrobku. Elektronické označovanie poskytuje realizovateľný alternatívny spôsob splnenia tých istých požiadaviek.
11. Keď sa v súčasnosti neharmonizovaná skupina výrobkov stane súčasťou harmonizovanej skupiny výrobkov, malo by sa považovať o tom, či nie je možné integrovať nové skupiny výrobkov do existujúcich harmonizačných právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov namiesto toho, aby sa predkladali nové legislatívne návrhy. Dobrým príkladom v tomto smere boli poľnohospodárske stroje na aplikáciu pesticídov, ktoré sa začlenili do smernice o strojových zariadeniach.

4.3. Posilnenie režimu vykonávania harmonizačných právnych predpisov Únie

12. Naďalej by sa mali podporovať **mechanizmy uľahčovania spolupráce a výmeny informácií** medzi orgánmi dohľadu nad trhom a Komisiou, ako je RAPEX¹⁴ a ICSMS¹⁵. Koordináčnne a podporné opatrenia EÚ, týkajúce sa dohľadu nad trhom, prostredníctvom „balíka o bezpečnosti výrobkov a dohľade nad trhom“¹⁶ majú rozhodujúci význam a mali by sa udržiavať v koordinácii s orgánmi dohľadu nad trhom so zameraním na čo najefektívnejšie využívanie zdrojov.
13. **Malo by sa ďalej posilniť využívanie akreditácie** prostredníctvom konzistentného prístupu v regulovanej oblasti v súlade s nariadením (ES) č. 765/2008¹⁷.
14. **Mali by sa úplne využiť synergie medzi jednotlivými štruktúrami** režimu vykonávania harmonizačných právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov. Potrebné sú väčšie synergie medzi sieťou SOLVIT, ktorá rieši všeobecné problémy týkajúce sa nefungovania vnútorného trhu, sieťou Enterprise Europe Network, ktorá pomáha MSP využívať príležitosti na

¹⁴ Systém rýchleho varovania pre nebezpečné nepotravinové výrobky. Ďalšie informácie o systéme RAPEX sú dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/index_en.htm.

¹⁵ Informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom. Ďalšie informácie o systéme ICSMS sú dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/internal-market-for-products/icsms/index_en.htm.

¹⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/internal-market-for-products/market-surveillance/index_en.htm#h2-1.

¹⁷ L 218/30 z 13.8.2008.

vnútornom trhu a kontaktnými miestami pre výrobky, ktoré disponujú špecializovanejšími poznatkami o neharmonizovaných právnych predpisoch o výrobkoch. Sieť SOLVIT, sieť Enterprise Europe Network a kontaktné miesta pre výrobky by si napríklad mohli vzájomne postupovať prípady. Mala by sa preskúmať aj možnosť využiť informačný systém vnútorného trhu¹⁸ na prepojenie národných kontaktných miest pre výrobky. Mohla by sa zabezpečiť lepšia informovanosť zamestnancov pracujúcich v jednotlivých štruktúrach o koordinačných mechanizmoch a kontaktných miestach pre priemysel, ktoré sa špecializujú na otázky súvisiace s vnútorným trhom s priemyselnými výrobkami.

15. Úloha **kontaktných miest pre výrobky** zriadených na základe nariadenia o vzájomnom uznávaní¹⁹ by sa mala rozšíriť na harmonizované výrobky, aby firmám poskytovali miesto prvého kontaktu. Mnohé firmy nevedia na koho sa obrátiť a medzi niektorými menšími firmami a mikropodnikmi panuje nízka úroveň vedomostí o právnych predpisoch v oblasti vnútorného trhu a dokonca aj o tom, či sa na ich výrobok vzťahujú harmonizované alebo neharmonizované právne predpisy. Posilnila by sa tak viditeľnosť kontaktných miest pre výrobky a MSP by sa poskytol zdroj jasných informácií.

4.4. Zníženie administratívnej záťaž podnikov

16. Keďže právne požiadavky týkajúce sa bezpečnosti, zdravia a iných verejných záujmov musia spĺňať všetky výrobky, **existuje len obmedzený priestor na výnimky pre MSP** z právnych ustanovení harmonizačných právnych predpisov Únie v oblasti priemyselných výrobkov. Napriek tomu by sa vždy mal uplatňovať test MSP²⁰, aby sa zaručilo, že sa administratívnymi požiadavkami neukladá neúmeraná záťaž na MSP a aby sa zároveň zabezpečilo, že právny predpis splní svoje ciele.
17. Firmy by mali mať k dispozícii **jednotný zdroj referenčných informácií o vykonaných zmenách harmonizačných právnych predpisov Únie** v oblasti priemyselných výrobkov, ako aj o aktualizáciách noriem a o tom, odkedy platia. Takéto informácie by odvetviu, a najmä MSP ušetrili čas a zdroje. Podniky, ktoré by si službu objednali, by potom mohli e-mailom dostávať aktualizácie s opisom budúcich zmien a informáciami o tom, kedy sa uskutočnia. Prechod z prístupu založeného na legislatíve na prístup založený na výrobkoch, pokiaľ ide o informovanie hospodárskych subjektov o uplatniteľných harmonizačných právnych predpisoch Únie v oblasti priemyselných výrobkov a dobrovoľných normách, by však bola technicky namáhavá úloha, náročná na zdroje. Vyžadovala by si aj intenzívnu spoluprácu a podporu priemyselných združení a európskych normalizačných organizácií, z ktorých niektoré už teraz v tejto oblasti vykonávajú významnú prácu.
18. Podnik by mal mať naďalej možnosť **vybrať si medzi vystavením jednotného vyhlásenia o zhode a osobitného vyhlásenia o zhode pre každý uplatniteľný harmonizačný právny predpis Únie** v oblasti výrobkov.
19. **Rozhodujúce je, aby odvetvie nebolo preťažené príliš častými zmenami právnych predpisov**, pretože v poslednom desaťročí bolo zmien veľa a ďalšie

¹⁸ Ďalšie informácie o informačnom systéme vnútorného trhu nájdete tu: <http://ec.europa.eu/imi-net>.

¹⁹ Ú. v. EÚ L 218/21 z 13.8.2008.

²⁰ Analýza účinkov legislatívneho návrhu na MSP. Ďalšie informácie sú dostupné na adrese: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/sme-test/>.

majú nadobudnúť účinnosť v blízkej budúcnosti. Regulačné akcie/opatrenia by mali naďalej podliehať verejným konzultáciám a mali by byť podporené posúdeniami vplyvu.

4.5. Rozšírenie dosahu harmonizačných právnych predpisov Únie na výroby

20. **Komisia by mala podporiť medzinárodnú konvergenciu v právnych predpisoch a technických normách** pre priemyselné výrobky, pretože by to mohlo pomôcť znížiť náklady odvetvia na dodržiavanie právnych predpisov, čím by sa posilnila konkurencieschopnosť priemyslu. Obchodné a investičné partnerstvo (TTIP), o ktorom sa rokuje medzi EÚ a USA, je významným krokom správnym smerom. Mala by sa preskúmať ďalšia spolupráca s regulačnými orgánmi a orgánmi pre normalizáciu v iných tretích krajinách, ktoré predstavujú kľúčové vývozné trhy Európy najmä v krajinách, ktoré často svoje normy budujú na základe európskych alebo medzinárodných noriem ISO a IEC.

5. VÍZIA DO BUDÚCNOSTI

Význam riešenia regulačných prekážok sa ešte zvýši pri aktuálnom tempe technologickej zmeny a čoraz väčšej integrácii sveta a celosvetových dodávateľských reťazcov. Na tomto základe a so zreteľom na dominantnú potrebu minimalizovať administratívnu záťaž, najmä pre MSP, sa zdá, že pozornosť by sa mala sústrediť na nasledujúce oblasti.

5.1. Dobre fungujúci vnútorný trh s výrobkami potrebuje silné nástroje presadzovania práva

Zlepšenie dohľadu nad trhom a zabezpečenie, aby členské štáty investovali potrebné ľudské a finančné zdroje do dohľadu nad trhom, to sú kľúčové predpoklady posilnenia mechanizmov presadzovania práva. Výzva je dvojaká. Na jednej strane musia orgány zabezpečiť, aby sa právne predpisy presadzovali ako nástroj zaručenia dôležitých verejných záujmov, ako je zdravie a bezpečnosť, ochrana a bezpečnosť životného prostredia, či ochrana spotrebiteľov. Na druhej strane mechanizmy presadzovania práva pomáhajú odstraňovať nekalú súťaž a vytvárať rovnaké pravidlá hry pre hospodárske subjekty. Podstatná je aj koordinácia a spolupráca medzi orgánmi presadzovania práva na vnútornom trhu.

Takmer všetky podnikateľské organizácie privítali nový „balík dohľadu nad trhom“, ktorý Komisia vytvorila, no vyjadrili ľútosť nad tým, že sankcie za nedodržiavanie harmonizovaných pravidiel sa neuplatňujú koherentne. Tieto sankcie, ako také, nie sú súčasťou dohľadu nad trhom, sú skôr jeho následkom. Niektoré zainteresované strany tvrdia, že rozčlenený, roztrúsený systém hospodárskych sankcií spôsobuje presun nedodržiavania právnych predpisov EÚ vždy do tej oblasti, v ktorej sú sankcie práve najmiernejšie. Tejto situácii by sa dalo predísť, ak by sa hospodárske postihy jednotlivých členských štátov zefektívnili alebo harmonizovali aspoň takým spôsobom, aby sa zabránilo veľkým rozporom a aby sa ku všetkým porušeniam právnych predpisov v oblasti výrobkov pristupovalo podobne v celej EÚ.

Z tohto dôvodu Komisia zväži vypracovanie legislatívneho návrhu týkajúceho sa zefektívnenia a harmonizácie hospodárskych sankcií administratívneho alebo občianskeho charakteru za nedodržiavanie harmonizačných právnych predpisov Únie s cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými podnikmi na celom

vnútornom trhu s priemyselnými výrobkami. Platforma orgánov presadzovania práva, ktorá im uľahčí prácu a vzájomnú spoluprácu, prinesie pridanú hodnotu.

5.2. „Horizontálne“ právne predpisy v oblasti výrobkov

Mnohé zainteresované strany sa vyslovili za menej sektorových pravidiel a viac horizontálnych pravidiel naprieč sektormi priemyselných výrobkov s cieľom zabrániť presahom alebo konfliktným požiadavkám. Mnohé zainteresované strany podporili právne záväzné horizontálne a „zastrešujúce“ právne predpisy, v ktorých sa stanovujú spoločné prvky pre viaceré sektory. Vyskytli sa však aj odlišné stanoviská k tomuto bodu, keď niektoré zainteresované strany uprednostnili začlenenie všetkých relevantných textov do každej smernice. Viaceré príslušné orgány, orgány dohľadu nad trhom a priemyselné združenia sa vyjadrili v prospech transformácie rozhodnutia 768/2008/ES na nariadenie, pretože vďaka takémuto horizontálnemu nariadeniu by sa znížil objem súčasných právnych predpisov, ktorý sa často považuje za duplicitný a nepriaznivý pre MSP. Na rozdiel od rozhodnutia 768/2008/ES, ktoré obsahuje iba referenčné ustanovenia, horizontálne „zastrešujúce“ nariadenie by bolo aj právne záväzné a priamo uplatniteľné.

Existuje príklad na vnútroštátnej úrovni v podobe horizontálneho vnútroštátneho právneho predpisu, ktorý bol prijatý v Nemecku na základe rozhodnutia 768/2008/ES. Poskytuje regulačný zastrešujúci a celkový rámec, ktorý predurčuje štruktúru sektorových právnych predpisov na vnútroštátnej úrovni vyplývajúcich z európskych právnych predpisov v oblasti výrobkov.

Legislatívny návrh týkajúci sa zefektívnenia a harmonizácie hospodárskych sankcií administratívneho alebo občianskeho charakteru za nedodržanie harmonizačných právnych predpisov Únie by sa takisto mal posunúť o krok vpred, prostredníctvom zefektívnenia a zjednodušenia existujúceho spoločného právneho rámca pre marketing priemyselných výrobkov, vrátane ich údržby a záručného a pozáručného servisu.

5.3. Inovácie a digitálna budúcnosť

Digitálna spoločnosť sa vyvíja čoraz rýchlejším tempom. Napríklad budúca robotika a nové výrobné technológie ako aditívna výroba, známa aj ako „3-D tlač“, by mohli významnej časti dnešnej produkcie vrátiť lokálny a možno aj udržateľnejší rozmer. 3-D tlač má potenciál vytvoriť rovnaké podmienky pre MSP a veľké priemyselné podniky znížením nákladov na vývoj a umožnením firmám vyvíjať prototypy a počiatočné dizajny skôr interne, aby nemuseli využívať služby tretích strán, ktoré môžu byť neúnosne nákladné. Zároveň bude pokračovať mobilná revolúcia, ktorá sa rozšíri do celej triedy nových inteligentných, nositeľných zariadení, ako sú inteligentné hodinky alebo okuliare, inteligentné textilie atď.

Svet skrátka rýchlym tempom smeruje k „internetu vecí“, v ktorom budú všetky predmety vybavené miniatúrnymi identifikačnými zariadeniami. Ak by všetky predmety v každodennom živote boli vybavené rádiovými značkami, mohli by sa identifikovať a inventarizovať pomocou počítačov. Softvér sa postará o všetko potrebné na to, aby sa výrobky mohli sledovať a spočítavať a aby sa vo veľkej miere mohlo znížiť množstvo odpadu, strát a nákladov. Softvér oznámi používateľom, že je potrebné veci vymeniť, opraviť, alebo vrátiť a aj to, či sú čerstvé, alebo už uplynulo ich najlepšie obdobie.

V čase prijímania väčšiny harmonizačných právnych predpisov Únie však neboli k dispozícii takmer žiadne elektronické nástroje. Pre podniky a orgány dohľadu nad

trhom zabezpečenie súladu s pravidlami ešte stále znamená prácu s papierovými dokladmi.

Aby mohol európsky trh s priemyselnými výrobkami zostať konkurencieschopný, potrebuje regulačný rámec, ktorý uľahčuje inovácie a nevytvára zbytočné prekážky pre včasné prijatie nových technológií a uvádzanie inovácií na trh. Právne predpisy a normy EÚ musia umožňovať rýchle sprístupnenie nových výrobkov a technológií na trhu, aby Európa mohla využívať výhodu spojenú s prvenstvom na celosvetovom trhu. Zároveň bude treba zohľadňovať nové výzvy, ktoré so sebou prinášajú nové technológie, ako napríklad riziko neregulovanej výroby produkcie nebezpečného tovaru tlačiarňami 3-D, alebo vplyv potenciálne skrytých audiovizuálnych záznamových zariadení v inteligentných zariadeniach, ktoré sú čím ďalej rozšírenejšie.

Komisia zohľadní inovácie a technologický vývoj pri vypracovaní všetkých nových návrhov vo sfére vnútorného trhu s výrobkami. Takisto rozbehne iniciatívu týkajúcu sa elektronického súladu (e-Compliance), v rámci ktorej sa zhoda s harmonizačnými právnymi predpismi Únie môže preukázať elektronicky a vo viacerých jazykoch, napríklad prostredníctvom elektronického označovania, digitálneho dohľadu nad trhom a prostredníctvom elektronických vyhlásení o zhode vo všetkých úradných jazykoch Únie.

5.4. Miznúci rozdiel medzi výrobkami a službami, ktoré sú s nimi spojené (inštalácia, údržba atď.)

Výrobné firmy čoraz častejšie ponúkajú služby spolu so svojimi tradičnými výrobkami. Interakcia medzi výrobou a službami sa stala oveľa zložitejšou. Služby a priemyselné výrobky sa používajú ako medziprodukty, ktoré tvoria vstupy pre výrobu väčšieho množstva konečných výrobkov a služieb. Rozsah služieb v rámci výroby stále rastie nielen v EÚ, ale aj inde na svete. V roku 2011 viac ako jedna tretina pridanej hodnoty v rámci výroby konečného výstupu pripadala na služby.

Aj keď sa priemyselné výrobky používajú aj na poskytovanie služieb, výroba v rámci služieb je zhruba trikrát menšia než služby ponúkané v rámci výroby a v priebehu času sa zvýšila oveľa menej. V priemere predstavuje výroba ponúkaná v rámci služieb poskytovaných v EÚ približne 10 %.

Medzi výrobou výrobkov a poskytovaním služieb existuje vysoký stupeň doplnkovosti²¹. Služby ako údržba a odborná príprava sú veľmi dôležité prvky dodávky komplexných priemyselných výrobkov. Ďalšie služby ako doprava sú podstatné pre dokončenie priemyselných výrobkov, no stále podliehajú určitým trhovým obmedzeniam. Špecializované služby ako finančné sprostredkovanie, komunikácia, poistenie a špecializované služby pre podniky náročné na vedomosti (KIBS) sa stávajú významnými vstupmi vo výrobe zložitého výrobného výstupu. Tento proces je jedným z viacerých vysvetlení zvyšovania príspevku služieb k celkovému výstupu hospodárstva²².

Otázka doplnkovosti výrobkov a služieb má rastúci význam pre hospodárstvo. Komisia preskúma možnosti zlepšenia rozhrania medzi výrobou výrobkov a poskytovaním služieb na vnútornom trhu.

²¹ Skupina na vysokej úrovni pre služby pre podniky navrhnutá v oznámení Komisie „Na ceste k Aktu o jednotnom trhu“ [KOM(2010) 608] diskutuje o doplnkovosti výrobkov a služieb. Záverečná správa tejto skupiny sa očakáva na jar 2014.

²² Správa o európskej konkurencieschopnosti v roku 2013.

5.5. Viac nariadení, menej smerníc...

Doteraz boli uprednostňovanými nástrojmi harmonizácie právnych predpisov týkajúcich sa výrobkov smernice a vďaka nim sa vnútorný trh s priemyselnými výrobkami stal skutočnosťou. Dnes sú však vzhľadom na vysokú úroveň integrácie trhu výzvy nové a politické ciele ešte ambicióznejšie.

V čoraz zložitejšom svete je prístup k informáciám o pravidlách týkajúcich sa výrobkov veľmi dôležitý. Náklady spojené s hľadaním správnych informácií môžu byť značné. Platí to v neposlednom rade aj pre cezhraničný obchod. Prístup k informáciám môže byť ešte stále problémom v rámci jednotného trhu s výrobkami, na ktorom sú smernice záväzné, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, ale členským štátom ponechávajú výber formy a metód. V dôsledku tejto flexibility sa transpozícia ustanovení EÚ a ich vykonávanie môže líšiť od jednej krajiny k druhej a ohroziť súdržnosť celkového regulačného rámca pre výrobky. Riziko je obzvlášť vysoké, keď sú pojmy nejasné alebo ustanovenia nepresné, čo je často výsledkom spájania záujmov 28 alebo viacerých krajín. Nedostatok informácií alebo regulačné rozdiely môžu v skutočnosti predstavovať veľmi významnú obchodnú prekážku v rámci EÚ, a to samozrejme, najmä v prípade malých a stredných podnikov. Situácia nie je o nič ľahšia, ak podniky potrebujú komunikovať s veľkým počtom orgánov štátnej správy v niekoľkých rôznych jazykoch.

Prechod od smerníc k nariadeniam vedie k menšej byrokracii a väčšej istote pre podniky. Na základe posúdenia od prípadu k prípadu bude odteraz Komisia uprednostňovať ako hlavný zdroj práva Únie pre podniky a orgány formu nariadenia, aby nedochádzalo k „pozlacovaniu právnych predpisov“ a aby sa počet prípadov porušovania znížil na minimum.

5.6. ...a prístup k pravidlám v oblasti výrobkov priaznivý pre podniky

Malo by sa vynaložiť väčšie úsilie s cieľom pomôcť podnikom dodržiavať právne predpisy EÚ v oblasti priemyselných výrobkov. Je nevyhnutné udržiavať správnu rovnováhu medzi nákladmi na reguláciu a cieľmi, ktoré sleduje. V súčasnosti sa podniky stretávajú s viacerými legislatívnymi aktmi, ktoré sa vzťahujú na rovnaké výrobky/výrobcov a hranice medzi mnohými z týchto aktov sú niekedy nejasné. Právne predpisy o vnútornom trhu sú roztrúsené v stovkách smerníc, ktoré môžu mať rôzny rozsah, postupy, prístupy atď. a vyžadujú ďalšie transpozičné opatrenia.

Zjednodušenie a vysvetlenie pravidiel týkajúcich sa výrobkov je preto stredobodom priorít Komisie. Potrebná je hlbšia regulačná integrácia vnútorného trhu s výrobkami. V ideálnom prípade by sa regulačný prístup, v rámci ktorého výrobky podliehajú viacerým smerniciam, ktorými sa sledujú podobné alebo odlišné verejné záujmy a ktoré sa v jednotlivých členských štátoch transponujú odlišne, mohol zredukovať vytvorením legislatívnych „jednotných kontaktných miest“ pre výrobcov danej kategórie výrobkov. Takýto prístup by znamenal, že na viaceré požiadavky uplatniteľné na jednu skupinu výrobkov by sa mohol vzťahovať jednotný a koherentný legislatívny prístup. Významné regulačné zjednodušenia by mali byť strednodobým až dlhodobým cieľom. Mali by byť predmetom dôkladných posúdení vplyvu a mali by byť synchronizované s periodickými revíziami legislatívy. Komisia preto uznáva kumulatívne účinky frekvencie zmien európskej legislatívy, ako aj výslovnú žiadosť odvetvia o zabezpečenie období regulačnej stability s postupnou zmenou namiesto častého významného prepracúvania harmonizovaných právnych predpisov v oblasti výrobkov.

Okrem pravidiel priaznivých pre podniky, je dôležité aj to, aby normy nespôsobovali fragmentáciu trhu. Vzhľadom na obmedzenú možnosť Komisie zasahovať do procesu normalizácie sa orgány členských štátov podporujú v aktívnej účasti na vývoji noriem, aby sa zabránilo prípadom, keď sa pripomienky k normám predkladajú až na samotnom konci procesu.

Keď sa vykoná pravidelná revízia sektorovej legislatívy, Komisia zvaží, či je uskutočniteľné jej preskupenie s inou legislatívou, ktorá sa vzťahuje na rovnakú kategóriu výrobkov.

5.7. Globálny trh

Význam riešenia regulačných prekážok bude ďalej vzrastať, keďže svet sa stáva čoraz multipolárnejším a v rýchlo rastúcich rozvojových krajinách vznikajú nové strediská hospodárskeho rozvoja a obchodu, so svojim regulačným prostredím.

V minulosti si Európska únia mohla byť istá prítlačivosťou svojho regulačného modelu, pretože dodržiavanie právnych predpisov EÚ pre obchodných partnerov znamenalo získanie prístupu k najväčšiemu svetovému dovozcom tovaru. Na základe veľkosti vnútorného trhu EÚ „určovala normy“ na medzinárodnom poli. Aby si však mohla zachovať konkurencieschopnosť a zabezpečiť najlepšie príležitosti pre spoločnosti EÚ, musí Európska únia uznať, že sa táto situácia mení a prispôbiť sa novej realite. Medzinárodná konkurencieschopnosť podnikov EÚ musí zohrávať intenzívnejšiu úlohu pri hodnotení existujúcich právnych predpisov EÚ a zvažovaní možností nových iniciatív.

Prístup EÚ k jej obchodným partnerom je rôzny. Na jednej strane je vo vzťahu ku krajinám usilujúcim o vstup do EÚ a ďalším susedným partnerom cieľom dosiahnuť úplné zosúladienie s regulačným modelom EÚ. Na druhej strane, aj keď prístup k vzdialenejším partnerom nemôže byť taký ambiciózný, stále je zameraný na regulačnú konvergenciu. Z hľadiska hospodárskych subjektov regulačná konvergencia predstavuje významné výhody v porovnaní s dohodami o vzájomnom uznávaní, najmä z hľadiska právnej istoty.

V globálnom prostredí s čoraz nižšími clami sú regulačné prekážky alebo prekážky „za hranicami“ zodpovedné za relatívne vyššie administratívne náklady a podstatné náklady na dodržiavanie právnych predpisov pre odvetvie. EÚ by mala posilniť strategický dialóg s kľúčovými tretími krajinami, ako prostriedok budovania vzájomnej dôvery a zlepšenia predvídateľnosti regulačného vývoja. Toto je základný nástroj plánovania v oblasti odvetvia.

EÚ už rokuje o dohodách o voľnom obchode s významnými priemyselnými krajinami. Tieto rokovania otvárajú možnosti na zníženie regulačných prekážok medzi kľúčovými obchodnými partnermi a zároveň zabezpečujú vysokú úroveň ochrany verejných záujmov. Prispievajú k širšej úvahe o spoločných, globálnych právnych predpisoch o výrobkoch. Pre EÚ to znamená lepší prístup na kľúčové rozvíjajúce sa trhy, na ktorých vládne vysoký hospodársky rast a dopyt.

Transatlantická obchodná dohoda, ktorou sa eliminujú tradičné obchodné prekážky pre výrobky a služby, by bola významným krokom smerom k takýmto globálnym pravidlám. Prostredníctvom tejto dohody by sa mohli znížiť náklady spoločností na dodržiavanie právnych predpisov vo všetkých sektoroch hospodárstva. Prijatím spoločných transatlantických právnych predpisov pre nové technológie by sa mohli ušetriť milióny a pomohlo by to aj pri definovaní otvorených globálnych noriem a právnych predpisov pre odvetvia budúcnosti.

EÚ by mala naďalej podporovať medzinárodné zblížovanie právnych predpisov a technických noriem pre priemyselné výrobky a zároveň zabezpečiť vysokú úroveň ochrany verejných záujmov. Komisia by mala zabezpečiť intenzívnejšie zameranie na vplyv regulácie EÚ na medzinárodnú konkurencieschopnosť podnikov v EÚ.

6. ZÁVER

Napriek fáze vývoja a pokročilej integrácii sa vnútorný trh s výrobkami musí ďalej rozvíjať, aby udržal krok s technologickými a spoločenskými výzvami 21. storočia. Musí sa to však vyvážiť so žiadosťou zainteresovaných strán z odvetvia o zabezpečenie obdobia regulačnej stability bez významného prepracúvania pravidiel. Preto Komisia v krátkodobom horizonte zameria svoje úsilie na konsolidáciu právnych predpisov a posilnenie mechanizmov presadzovania práva, bez toho, aby ďalej zaťažovala odvetvie. Komisia bude pracovať na návrhu pozostávajúcom z harmonizovaného prístupu k hospodárskym sankciám a na spoločnom rámci pre uvádzanie priemyselných výrobkov na trh na základe rozhodnutia č. 768/2008/ES.